

TEKST INFOGRAPHIC - Lauwersmeerdijk natuurlijk duurzaam

Samen werken we aan de meest duurzame dijk van Nederland

Een dijk anno nu is meer dan een robuust en solitair waterkerend object in ons landschap. Een moderne dijk verbindt mens en natuur met water, aarde en lucht. Dat vraagt een geheel andere kijk op de wijze waarop we een dijk aanleggen. Met oog voor de lokale kansen voor natuur en leefomgeving, duurzaam voor nu en de vele generaties na ons. Dat is een verantwoordelijkheid van ons allen, dat doen we samen!

Ons doel

Ons doel is om samen met onze partners aantoonbaar de meeste duurzame dijk van Nederland te bouwen. Die vooruitstrevendheid, daar staan we voor en geloven we in. We focussen daarbij op drie thema's: circulariteit, uitstootbeperking en biodiversiteit & ruimtelijke kwaliteit.

Een duurzame dijk, daar werken we samen aan!

Een duurzame dijk bouwen we niet alleen. Het vraagt om een intensieve samenwerking tussen het waterschap, de provincie, Rijkswaterstaat, de gemeente, de havencoalitie, aannemers, toeleveranciers, het Hoogwaterbeschermingsprogramma, onderzoeksinstituten, natuurorganisaties en de samenleving.

We gaan voor aantoonbare duurzaamheidswinst

De duurzaamheidswinst van al onze maatregelen maken we aantoonbaar. We doen dat door bij elke ontwerpstap in de planuitwerking - op basis van de milieukostenindicator (MKI) - de duurzaamheidswinst te berekenen.

En willen vooruitstrevend zijn

Een duurzame dijk vraagt om durf, inventiviteit en duurzaam denken, al vanaf de ontwerpfase. Zo werken we aan een 'volhoudbare wereld' en zijn we een maatschappelijk verantwoorde overheid. De kennis die zo wordt opgedaan kan ook in andere grote programma's worden ingezet zoals het Hoogwaterbeschermingsprogramma en de Programmatische Aanpak Grote Wateren. Een duurzame dijk zet Groningen verder op de kaart als innovatieve en duurzame provincie.

We kiezen voor circulair ontwerpen en bouwen

Al in de ontwerpfase van de dijk houden we rekening met de uitgangspunten van circulariteit. Zo versterken we de dijk alleen waar dit écht noodzakelijk is, passen we zo veel mogelijk teruggewonnen materialen toe en denken we na over de herbruikbaarheid van materialen bij een volgende dijkversterking over 50 jaar.

Daarbij beperken we zoveel mogelijk uitstoot

Bij het ontwerp en de aanleg van de dijk zoeken we naar specifieke oplossingen om CO₂ en stikstofuitstoot te voorkomen of te beperken. Zo beperken we de milieu impact op grondtransport door in het ontwerp uit te gaan van gebiedseigen grond. Ook zoeken we naar uitstootbeperkingen tijdens de realisatie van de dijk door de inzet van elektrisch of zelfs op (groene) waterstof aangedreven materieel.

Stimuleren we biodiversiteit

Een duurzame dijk is een dijk met oog voor de natuur; een plek waar flora en fauna zich thuis voelen. En dat geldt helemaal voor een dijk langs Werelderfgoed de Waddenzee. We willen dit bereiken door waar mogelijk op de dijk bloemrijke mengsels toe te passen en aan de teen van de dijk en bij het kweldergebied de biodiversiteit te stimuleren. Met een speciale visdoorgang willen we migratie van zoet- en zoutwater minnende vissoorten mogelijk maken.

En zorgen we voor een goede ruimtelijke kwaliteit

In onze duurzame dijk nemen we kansen rondom ecologie en recreatie mee in het ontwerp. Vooral in de haven is een kans om de ruimtelijke kwaliteit te versterken. Hierdoor ontstaat tijdens dit project draagvlak in de gehele omgeving en vervult de dijk in de gebruiksfase een belangrijke maatschappelijke functie.